

**SMĚRNICE RADY**

**ze dne 19. listopadu 1991,**

**kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat**

(91/630/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 43 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise <sup>1</sup>,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu <sup>2</sup>,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru <sup>3</sup>,

vzhledem k tomu, že všechny členské státy ratifikovaly Evropskou úmluvu o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely; že tuto úmluvu přijalo rovněž Společenství rozhodnutím 78/923/EHS <sup>4</sup> a uložilo schvalovací listinu;

vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení o politice k zajištění dobrých životních podmínek zvířat ze dne 20. února 1987 <sup>5</sup> vyzval Komisi k předložení návrhů minimálních požadavků pro intenzivní chov prasat;

vzhledem k tomu, že prasata jsou jako živá zvířata zahrnuta do soupisu produktů v příloze II Smlouvy;

vzhledem k tomu, že chov prasat je nedílnou součástí zemědělství; že tvoří zdroj zisku pro část zemědělské populace;

vzhledem k tomu, že rozdíly, které mohou vést k narušení podmínek hospodářské soutěže, nepříznivě ovlivňují řádné fungování organizace společného trhu s prasaty a výrobků z vepřového masa;

---

<sup>1</sup> Úř. věst. č. C 214, 21. 8. 1989, s. 31.

<sup>2</sup> Úř. věst. č. C 113, 7. 5. 1990, s. 183.

<sup>3</sup> Úř. věst. č. C 62, 12. 3. 1990, s. 40.

<sup>4</sup> Úř. věst. č. L 323, 17. 11. 1978, s. 12.

<sup>5</sup> Úř. věst. č. C 76, 23. 3. 1987, s. 185.

vzhledem k tomu, že je tudíž třeba vytvořit společné minimální požadavky pro ochranu prasat v odchovu i ve výkrmu tak, aby se zajistil racionální vývoj produkce;

vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby úřady, producenti, spotřebitelé a jiní byli informováni o vývoji v této oblasti; vzhledem k tomu, že Komise by tedy měla na základě zprávy Vědeckého veterinárního výboru aktivně sledovat vědecký výzkum nejúčinnějších systémů chovu prasat z hlediska zajištění dobrých životních podmínek prasat; že by mělo být stanoveno přechodné období, aby Komise mohla úspěšně splnit svůj úkol,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

### *Článek 1*

Tato směrnice stanovuje minimální požadavky pro ochranu prasat ustájených pro odchov a výkrm.

### *Článek 2*

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. "prasetem": živočich druhu prase jakéhokoliv věku, chovaný pro plemenitbu nebo výkrm;
2. "kancem": pohlavně dospělý samec prasete určený k plemenitbě;
3. "prasničkou": pohlavně dospělá samice prasete před prvním porodem;
4. "prasnicí": samice prasete po prvním porodu;
5. "prasnice po porodu": samice prasete od perinatálního období do odstavu;
6. "zaprahlou březí prasnicí": prasnice v době mezi odstavem a perinatálním obdobím;
7. "seletem": prase od narození do odstavu;
8. "odstávčetem": prase od odstavu do stáří 10 týdnů;
9. "chovným běhounem a prasetem ve výkrmu": prase od stáří 10 týdnů do porážky nebo zařazení do plemenitby;
10. "příslušným orgánem": příslušný orgán ve smyslu čl. 2 odst. 6 směrnice 90/425/EHS <sup>6</sup>.

### *Článek 3*

Členské země zajistí, aby:

1. Od 1. ledna 1994 všechny nová nebo rekonstruovaná hospodářství a/nebo

---

<sup>6</sup> Úř. věst. č. L 224, 18. 8. 1990, s. 29. Směrnice byla naposledy pozměněna směrnicí 91/496/EHS (Úř. věst. č. L 258, 24. 9. 1991, s. 56).

hospodářství poprvé uváděná do provozu splňovaly alespoň následující požadavky:

Při skupinovém chovu musí využitelná volná podlahová plocha pro každé odstávce nebo chovného běhouna a prase ve výkrmu ve skupině činit minimálně:

- 0,15 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti do 10 kg,
- 0,20 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti od 10 do 20 kg,
- 0,30 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti od 20 do 30 kg,
- 0,40 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti od 30 do 50 kg,
- 0,55 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti od 50 do 85 kg,
- 0,65 m<sup>2</sup> na prase o průměrné hmotnosti od 85 do 110 kg,
- 1,00 m<sup>2</sup> na prase o hmotnosti nad 110 kg.

Od 1. ledna 1998 se výše uvedené minimální požadavky vztahují na všechna hospodářství.

2. Stavba nebo úprava zařízení pro vazné ustájení prasnic nebo prasniček musí být po 31. prosinci 1995 zakázána.

Používání zařízení postavených před 1. lednem 1996, která neodpovídají požadavkům bodu 1, však může příslušný orgán na základě výsledků inspekci provedených podle čl. 7 odst. 1 povolit na dobu, která za žádných okolností nesmí překročit 31. prosinec 2005.

Ustanovení tohoto článku se nevztahují na hospodářství, v nichž je ustájeno méně než šest prasat nebo pět prasnic se selaty.

#### Článek 4

1. Členské státy zajistí, aby podmínky pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu odpovídaly obecným podmínkám ustanoveným v příloze.

Příslušné orgány členského státu však mohou do 30. června 1995 povolit odchylky od ustanovení odst. 3, 5, 8 a 11 kapitoly I přílohy.

2. Navíc, před vstupem této směrnice v platnost vydá Komise ve spolupráci s členskými státy doporučení, v němž stanoví případné minimální normy pro ochranu prasat jako doplněk požadavků uvedených v příloze.

#### Článek 5

Ustanovení přílohy mohou být postupem uvedeným v článku 10 pozměňována tak, aby odpovídala vývoji vědeckého poznání.

## Článek 6

Komise předloží do 1. října 1997 Radě zprávu o intenzivních systémech odchovu prasat, které odpovídají požadavkům na dobré životní podmínky prasat z hlediska patologického, zootechnického, fyziologického a etologického včetně společensko-hospodářských dopadů jednotlivých systémů; zprávu vypracuje Komise na základě stanoviska Vědeckého veterinárního výboru. Zpráva se musí zaměřit zejména na dobré životní podmínky prasnic chovaných v zařízeních s různým stupněm omezení pohybu a ve skupinách a má být doplněna návrhy vyplývajícími z jejích závěrů.

Rada se usnese o těchto návrzích kvalifikovanou většinou hlasů nejpozději do tří měsíců po předložení zprávy.

## Článek 7

1. Členské státy zajistí, aby byly prováděny inspekce za účelem kontroly dodržování ustanovení směrnice a přílohy, za něž nese odpovědnost příslušný orgán.

Tyto inspekce, které mohou být prováděny současně s kontrolami konanými pro jiné účely, mají být každoročně provedeny ve statisticky reprezentativním vzorku různých systémů odchovu používaných v každém členském státě.

2. Komise postupem uvedeným v článku 10 vypracuje pravidla pro provádění inspekci podle ustanovení odstavce 1.

3. Členské státy informují každé dva roky k poslednímu pracovnímu dni v dubnu, a to poprvé ke 30. dubnu 1996, Komisi o výsledcích inspekci provedených v uplynulých dvou letech podle tohoto článku, přičemž uvádějí i počet vykonaných inspekci v poměru k počtu hospodářství na svém území.

## Článek 8

Zvířata dovezená do Společenství ze třetí země musejí být provázena osvědčením vydaným příslušným orgánem uvedené země, v němž se potvrzuje, že se zvířaty bylo zacházeno způsobem přinejmenším rovnocenným způsobu používanému u zvířat pocházejících ze Společenství v souladu s ustanoveními této směrnice.

## Článek 9

Pokud to bude potřebné pro jednotné používání této směrnice, mohou veterinární znalci Komise ve spolupráci s příslušnými orgány provádět kontroly na místě. Osoby

provádějící tyto kontroly musejí použít zvláštní opatření týkající se osobní hygieny, která jsou nezbytná k vyloučení rizika přenosu onemocnění.

Členský stát, na jehož území se kontrola provádí, poskytuje těmto znalcům veškerou pomoc nezbytnou pro plnění jejich povinností. Výsledky kontroly oznamuje Komise příslušnému orgánu dotyčného členského státu.

Příslušný orgán dotyčného členského státu musí provést veškerá opatření, která se mohou prokázat nezbytnými na základě výsledků kontroly.

Ve vztahu ke třetím zemím se použijí ustanovení kapitoly III směrnice 91/496/EHS<sup>7</sup>.

Obecná prováděcí pravidla k tomuto článku se stanoví postupem podle článku 10.

#### *Článek 10*

1. Má-li být zahájen postup podle tohoto článku, přednese věc Stálému veterinárnímu výboru zřízenému směrnicí 68/361/EHS<sup>8</sup>, dále označovanému jen jako "výbor", bez odkladu jeho předseda, a to buď z vlastního podnětu, nebo na žádost zástupce některého členského státu.

2. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme své stanovisko k tomuto návrhu ve lhůtě, kterou může předseda stanovit podle naléhavosti dané otázky. Stanovisko se přijímá většinou podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy pro přijímání rozhodnutí, která má Rada přijímat na návrh Komise. Při hlasování ve výboru je hlasům zástupců členských států přidělena váha stanovená ve zmíněném článku. Předseda nehlasuje.

3. Komise přijme zamýšlená opatření, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

4. Pokud však zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise neprodleně Radě návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

Pokud se Rada neusnese do tří měsíců od předložení věci Radě, přijme navrhovaná opatření Komise s výjimkou případů, kdy se Rada proti zmíněným opatřením vysloví prostou většinou.

#### *Článek 11*

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy, a to včetně sankcí, nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. ledna 1994. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob

<sup>7</sup> Úř. věst. č. L 268, 24. 9. 1991, s. 56.

<sup>8</sup> Úř. věst. č. L 255, 18. 10. 1968, s. 23.

odkazu si stanoví členské státy.

2. Avšak od data stanoveného v odstavci 1 si členské státy mohou v souladu s obecnými pravidly Smlouvy ponechat nebo mohou zavést na svém území přísnější opatření, než jsou opatření uvedená v této směrnici. Členské státy o nich uvědomí Komisi.

## *Článek 12*

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 19. listopadu 1991.

Za Radu  
předseda  
P. BUKMAN

## PŘÍLOHA

### KAPITOLA I OBECNÉ PODMÍNKY

1. Materiály použité pro konstrukci staveb pro prasata, a zejména pak pro konstrukci stájí a zařízení, s nimiž mohou přicházet prasata do kontaktu, nesmějí být pro prasata škodlivé a musejí být důkladně čistitelné a dezinfikovatelné.
2. Do doby, než budou stanovena pravidla Společenství v dané záležitosti, musí být elektrická instalace a zařízení provedena v souladu s platnými vnitrostátními předpisy, aby se předešlo úrazu elektrickým proudem.
3. Tepelná izolace, topení a větrání budov musejí zajistit, aby se proudění vzduchu, prašnost, teplota, relativní vlhkost a koncentrace plynů udržovaly v rozmezí, které není pro prasata škodlivé.
4. Veškerá automatická a mechanická zařízení nezbytná pro udržení zdraví a dobré životní podmínky prasat musejí být překontrolována nejméně jednou denně. Zjištěné závady musejí být okamžitě odstraněny a pokud to není proveditelné, musí být podniknuty účinné kroky k zajištění zdraví a pohody prasat do doby, než bude závada odstraněna; k těmto krokům patří použití alternativních metod krmení a udržení přijatelných podmínek prostředí. V provozech s umělým větráním musí být pro případ selhání tohoto systému k dispozici vhodný náhradní systém zajišťující dostatečnou výměnu vzduchu k udržení zdraví a pohody prasat a musí být instalováno poplašné zařízení signalizující selhání větracího systému. Toto poplašné zařízení musí být pravidelně přezkušováno.
5. Prasata nesmějí být držena trvale ve tmě. K uspokojení jejich fyziologických a etologických potřeb musí být, s přihlédnutím k rozdílným klimatickým podmínkám v jednotlivých členských státech, zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení; při použití umělého osvětlení musí toto fungovat nejméně po dobu, která odpovídá době přirozeného světla, tedy za normálních okolností od 9.00 do 17.00 h. Navíc musí být k dispozici pevný nebo přenosný zdroj světla s intenzitou dostatečnou k tomu, aby bylo kdykoliv možné provést prohlídku prasat.
6. Veškerá prasata odchovávaná ve skupinách v boxech musejí být nejméně jednou denně prohlédnuta majitelem, nebo osobou, která za zvířata odpovídá. Všechna prasata jevící příznaky onemocnění nebo poranění musejí být neprodleně vhodným způsobem ošetřena.  
Pro izolaci nemocných nebo poraněných prasat by v případě potřeby mělo být kdykoli k dispozici vhodné ustájení se suchou a pohodlnou podestýlkou. Jeví-li se pomoc ošetřovatele jako nedostatečná, musí být neprodleně provedena konzultace s veterinářem.
7. Jsou-li prasata držena pohromadě, musejí být provedena opatření proti vzájemnému napadání, které se vymyká normálním projevům chování. Prasata jevící trvale známky agresivity nebo prasata, která jsou obětí těchto agresivních zvířat, musejí být izolována a držena mimo skupinu.

8. Ustájení pro prasata má být konstruováno tak, aby každé prase mohlo:

- bez obtíží uléhat, odpočívat a vstávat,
- mít k dispozici čisté místo pro případný odpočinek,
- vidět na jiná prasata.

9. Při vazném ustájení nesmějí postroje prasatům způsobovat poranění a musejí být pravidelně kontrolovány a upravovány, aby pohodlně držely. Postroje musejí být dostatečně dlouhé, aby praseti umožňovaly pohyby podle odstavce 8. Postroj musí být řešen tak, aby pokud možno vyloučil riziko uškrcení nebo poranění.

10. Stáje, kotce, zařízení a potřeby používané pro prasata musejí být řádně čištěny a dezinfikovány, aby se zabránilo přenosu infekce a usídlení patogenních organismů. Trus, moč a nespotřebované nebo vysypané či vylité krmivo musejí být odstraňovány co nejčastěji, aby se omezil na minimum zápach, a aby pachem nebyli přitahováni hlodavci nebo mouchy.

11. Podlahy musejí být hladké, avšak nikoliv klouzavé, aby se předešlo poranění prasat, a musejí být řešeny tak, aby prasatům při stání nebo ležení nezpůsobovaly útrapy nebo poranění. Musí být vhodné s ohledem na velikost a váhu prasat a musí tvořit pevný, rovný a stabilní povrch. Prostor pro ležení musí být pohodlný, čistý a s řádným odtokem a nesmí působit nepříznivě na prasata. Používá-li se podestýlka, musí být čistá a suchá a nesmí mít škodlivé účinky na prasata.

12. Všechna prasata musejí být krmena náležitým krmivem přizpůsobeným věku, hmotnosti a fyziologickým a etologickým potřebám, aby bylo podpořeno jejich zdraví a dobré životní podmínky.

13. Všechna prasata musejí být krmena alespoň jednou denně. Jestliže jsou prasata ustájena ve skupinách a nemohou se sytit podle libosti nebo nemají k dispozici automatický krmný systém, musí mít každé prase přístup ke krmivu ve stejnou dobu jako ostatní prasata ve skupině.

14. Všechna prasata starší než dva týdny musejí mít přístup k dostatečnému množství čerstvé vody nebo musejí mít možnost uspokojit svou potřebu vody pitím jiných nápojů.

15. Krmná a napájecí zařízení musejí být řešena, konstruována, umístěna a udržována tak, aby se snížilo na minimum riziko kontaminace krmiva nebo vody pro prasata.

16. Kromě opatření, která se normálně používají proti okusování ocasů a jiných poruch chování, musejí mít všechna prasata k uspokojení svých etologických potřeb k dispozici slámu, jiný materiál nebo předměty, přičemž se berou v úvahu podmínky prostředí a hustota osazení stáje.

## KAPITOLA II SPECIFICKÁ OPATŘENÍ PRO RŮZNÉ KATEGORIE PRASAT

### I. KANCI

Kotce pro kance musejí být situovány a konstruovány tak, aby kanec se mohl otáčet a

slyšet, cítit a vidět jiná prasata; součástí kotce musí být čistá plocha pro odpočinek. Plocha pro ležení musí být suchá a pohodlná. Minimální plocha kotce pro dospělého kance musí být 6 m<sup>2</sup>. Pokud se kotec používá i jako místo pro krytí prasnic, musí být jeho plocha větší.

## II. PRASNICE A PRASNIČKY

1. Březí prasnice a prasničky musejí být v případě potřeby ošetřeny proti endoparazitům a ektoparazitům. Před umístěním do porodního kotce musejí být březí prasnice a prasničky důkladně očištěny.
2. K dispozici musejí mít čistou a pohodlnou plochu pro ležení s náležitým odtokem a v případě potřeby i vhodnou podestýlkou.
3. Pro usnadnění spontánního nebo asistovaného porodu musí být za prasnicí nebo prasničkou volná plocha.
4. Porodní kotce, v nichž se prasnice pohybují volně, musejí být vybaveny zábranami pro ochranu selat (např. ochrannými mřížemi).

## III. SELATA

1. V případě potřeby musejí mít selata k dispozici zdroj tepla a suchou a pohodlnou plochu pro ležení, na níž mohou odpočívat všechna současně a do níž nemá prasnice přístup.
2. V porodních kotech musejí mít selata dostatečný prostor, aby mohla bez obtíží sát.
3. Provádí-li se kastrace kanečků starších než čtyři měsíce, musí být provedena v anestézii, a to veterinářem nebo osobou, která je k tomu podle vnitrostátních zákonů oprávněna.
4. Krácení ocasů ani extirpace zubů se nesmí provádět rutinně; tyto zákroky jsou přípustné pouze v případech, kdy existují v chovu důkazy o tom, že v důsledku jejich neprovedení vznikla poranění struků prasnic a ušních boltců a ocasů jiných prasat. Jestliže je třeba provést extirpaci zubů, musí se to udělat během prvních sedmi dnů po narození.
5. Selata nesmějí být odstavována dříve než ve stáří tří týdnů; výjimkou jsou případy, kdy by neodstavení mohlo nepříznivě ovlivnit zdravotní stav nebo dobré životní podmínky matky nebo selat.

## IV. ODSTÁVČATA, CHOVNÍ BĚHOUNI A PRASATA VE VÝKRMU

Skupiny prasat musejí být vytvářeny co nejdříve po odstavu. Prasata by měla být chována ve stálých skupinách a fluktuace by se měla omezit na minimum.